

Pravomoci EPPO

Working with the EPPO at decentralised level –
Training materials for prosecutors and investigating judges

Co-funded by the Justice Programme of the European Union 2014-2020

Aktiválja a Windowsst
Aktiválja a Windows rendszert a Gépházban.

[NAŘÍZENÍ RADY \(EU\) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce \(„EPPO“\)](#)

[SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY \(EU\) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie](#)

Obsah modulu

- Věcná příslušnost EPPO
- Místní a osobní příslušnost EPPO
- Informační kanály a ohlašovací povinnosti
- Evokační právo

Cíle kurzu/interaktivní aktivita

- Znalost právních rámců relevantních pro vyšetřování trestných činů spadajících do působnosti EPPO
- Znalost úkolů EPPO podle nařízení o EPPO, jeho ustanovení týkajících se výkonu věcné, územní a osobní příslušnosti EPPO, otázek týkajících se přeshraničního vyšetřování a volby soudní příslušnosti
- Součinnost s vnitrostátními orgány a výkon práva na odvolání a neshody mezi EPPO a vnitrostátními orgány
- Praktická případová studie k prohloubení znalostí zpracovaných v PPP

Shrnutí

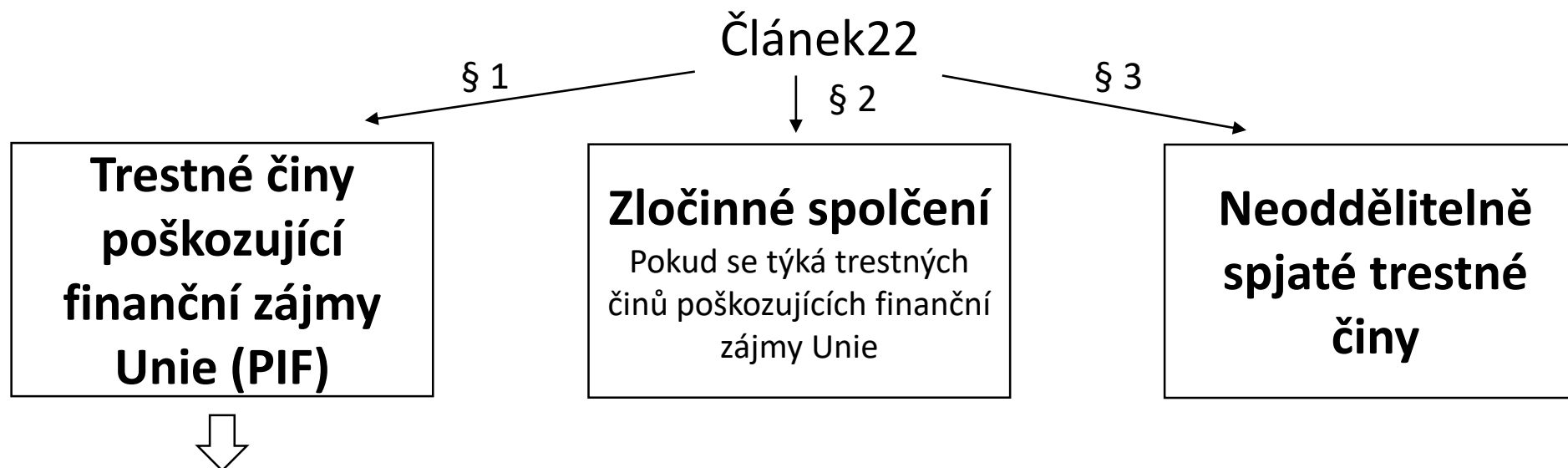
- Věcná příslušnost EPPO
- Místní a osobní příslušnost EPPO
- Informační kanály a ohlašovací povinnosti
- Evokační právo

Věcná příslušnost I

Článek 22

1. Úřad je příslušný ve vztahu k **trestným činům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie**, které jsou stanoveny ve **směrnici (EU) 2017/1371**, jak byla provedena ve vnitrostátním právu, bez ohledu na to, zda by stejné trestné jednání mohlo být podle vnitrostátního práva klasifikováno jako jiný druh trestného činu. Pokud jde o trestné činy uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. d) směrnice (EU) 2017/1371, jak byla provedena ve vnitrostátním právu, je Úřad příslušný pouze tehdy, pokud jsou úmyslné činy nebo opomenutí vymezené v uvedeném ustanovení spojeny s územím dvou nebo více členských států a zahrnují celkovou škodu ve výši nejméně **10 milionů EUR**.
2. Úřad je rovněž příslušný pro trestné činy související s **účastí na zločinném spolčení** definovanou v rámcovém rozhodnutí 2008/841/SVV, jak je provedeno ve vnitrostátním právu, pokud se trestná činnost takového zločinného spolčení zaměřuje na páchání jakýchkoli trestných činů uvedených v **odstavci 1**.
3. Úřad je rovněž příslušný pro jakýkoli jiný trestný čin, který je **neoddělitelně spjatý** s trestným jednáním spadajícím do působnosti **odstavce 1** tohoto článku. Příslušnost k těmto trestným činům lze vykonávat pouze v souladu s čl. 25 odst. 3.
4. V každém případě platí, že Úřad **není příslušný** pro trestné činy týkající se **vnitrostátních přímých daní včetně trestných činů s nimi neoddělitelně spjatých**. Struktura a fungování orgánů daňové správy členských států nejsou tímto nařízením dotčeny.

Věcná příslušnost II

Směrnice (EU) 2017/1371 (trestné činy poškozující finanční zájmy Unie)

- **Minimální pravidla** týkající se definice trestných činů a sankcí v oblasti boje proti podvodům a jiným protiprávním činnostem poškozujícím finanční zájmy Unie (rozpočet Unie)
- Definice týkající se
- ✓ **podvodů poškozujících finanční zájmy Unie**
- ✓ **jiných trestných činů poškozujících finanční zájmy Unie**

Věcná příslušnost III – trestné činy PIF

Podvody poškozující finanční zájmy Unie (článek 3 PIF)

- Přesně definovaná opatření týkající se
 - ✓ ve vztahu k výdajům nesouvisejícím se zadáváním veřejných zakázek
 - ✓ ve vztahu k výdajům souvisejícím se zadáváním veřejných zakázek
 - ✓ ve vztahu k příjmům jiným než plynoucím z vlastních zdrojů založených na DPH
 - ✓ ve vztahu k příjmům plynoucím z vlastních zdrojů založených na DPH
 - pokud jsou trestné činy spojeny s územím nejméně 2 členských států / celková škoda činí nejméně 10 000 000 EUR
 - příslušnost není založena, pokud je škoda nižší než 10 000 000 EUR (článek 22 odst. 4).

Jiné trestné činy poškozující finanční zájmy Unie (článek 4 PIF)

- Praní špinavých peněz
 - ✓ jak je popsáno v článku 1 § 3 směrnice (EU) 2015/849
- Pasivní a aktivní korupce
- Zpronevěra

Věcná příslušnost IV – PIF Offences

„Dvojitá kontrola“ věcné příslušnosti

- Směrnice PIF je přímo použitelným **procesním právem** z hlediska věcné příslušnosti EPPO
- Směrnice PIF musí být implementována do **trestního práva hmotného** příslušných členských států
- Zkontrolujte
 1. Zkontrolujte: Spadá příslušné jednání do působnosti směrnice PIF?
 - ✓ Pokud ne, EPPO nemůže (samozřejmě) uplatnit svou příslušnost
 - ✓ Nespadá, pokud členská stát rozšířil působnost směrnice („pozlacení“)
 - např. nesprávné použití majetku týkající se výdajů ve vztahu k veřejným zakázkám, aniž by došlo k poškození finančních zájmů (viz článek 3/2/b/iii PIF)
 2. Zkontrolujte: trestní právo hmotné příslušného členského státu
 - ✓ Kontrola vnitrostátních předpisů
 - ✓ Pokud příslušný členský stát nezměnil své vnitrostátní právo v příslušné otázce, nemůže EPPO uplatnit svou příslušnost

Věcná příslušnost V – zločinné spolčení

Účast na zločinném spolčení

- definována v rámcovém rozhodnutí 2008/841/SVV, jak je provedeno ve vnitrostátním právu
 - ✓ **zločinným spolčením** se rozumí časově omezené strukturované sdružení více než dvou osob, které jednají ve vzájemné shodě za účelem páchaní trestných činů, za něž lze uložit trest odnětí svobody nebo trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně čtyři roky nebo přísnější trest, s cílem získat přímo nebo nepřímo finanční nebo jiný majetkový prospěch;
 - ✓ **strukturovaným sdružením** se rozumí sdružení, které nevzniklo náhodně za účelem bezprostředního spáchání trestného činu, ani nemusí mít formálně vymezené role svých členů, kontinuitu členství nebo rozvinutou strukturu.
- pokud je těžištěm trestné činnosti tohoto zločinného spolčení páchaní jakéhokoli trestného činu PIF

Věcná příslušnost VI – neoddělitelně spjaté trestné činy

- Souběh protiprávních jednání
 - ✓ Trestný čin spadá jak do oblasti působnosti směrnice PIF, tak do oblasti působnosti (jiného) vnitrostátního ustanovení.
- Totožnost **podstatných skutečností** nebo skutečností, které se totožnost podstatných skutečností nebo skutečností, které se **v podstatě shodují** (54. bod odůvodnění)
 - ✓ propojení v čase a prostoru
 - ✓ ne bis in idem (např. ESD, 18. července 2007, C-288/05, *Kretzinger* ECLI:EU:C:2007:441)
 - ✓ Srovnání maximálních sankcí (článek 35 odst. 3/a)
 - Příslušnost se uplatní pouze v případě, že maximální sankce za trestný čin PIF je vyšší než za neoddělitelně spjatý trestný čin.
- Trestný čin vedlejší povahy / nástroj pro trestný čin PIF (odůvodnění 56)
 - ✓ Trestný čin spáchaný za hlavním účelem vytvoření podmínek pro spáchání trestného činu poškozujícího finanční zájmy Unie (trestný čin vedlejší povahy).
 - ✓ Chybí srovnání maximálních sankcí (článek 25 odst. 3/a)

Věcná příslušnost VII – neoddělitelně spjaté trestné činy

Výjimky

- Veřejný činitel používá majetek v rozporu se stanoveným účelem, způsobem, který poškozuje finanční zájmy Unie, a to vydáním nepravdivého rozhodnutí.
 - ✓ Trestný čin PIF (čl. 4 odst. 3 směrnice PIF) a vnitrostátní trestný čin (např. zneužití pravomoci úřední osoby).
 - ✓ Srovnání maximálních trestů
- Podvodné vylákání peněz za účelem podplacení zaměstnance EU, který schvaluje dotace
 - ✓ podvod= trestný čin vedlejší povahy / nástroj pro trestný čin PIF
 - ✓ Chybí srovnání maximálních trestů

Věcná příslušnost VIII – výjimky

Článek 25

2. Pokud trestný čin spadající do působnosti článku 22 způsobil nebo mohl způsobit škodu finančním zájmům Unie v hodnotě **nižší než 10 000 EUR**, může Úřad vykonat svou pravomoc, pouze pokud:

- a) má případ **dopad** na úrovni Unie, což vyžaduje, aby vyšetřování vedl Úřad, nebo
- b) ze spáchání tohoto trestného činu by mohli být podezřelí **úředníci nebo jiní zaměstnanci Unie** nebo členové orgánů Unie.

Úřad případně konzultuje příslušné vnitrostátní orgány nebo subjekty Unie, aby bylo možné stanovit, zda jsou splněna kritéria vymezená v prvním pododstavci písm. a) a b).

3. Úřad se zdrží výkonu své pravomoci v souvislosti s jakýmkoli trestným činem spadajícím do působnosti článku 22 a po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány předá případ bez zbytečného odkladu příslušným orgánům v souladu s článkem 34, pokud:

- a) nejvyšší sankce stanovená ve vnitrostátním právu za trestný čin spadající do působnosti čl. 22 odst. 1 **není přísnější** než nejvyšší sankce za neoddělitelně spjatý trestný čin podle čl. 22 odst. 3, ledaže byl tento neoddělitelně spjatý trestný čin **nástrojem** ke spáchání trestného činu spadajícího do působnosti čl. 22 odst. 1, nebo
- b) existuje důvod předpokládat, že škoda, která byla nebo by mohla být způsobena finančním zájmům Unie trestným činem uvedeným v článku 22, nepřesahuje škodu, která byla nebo by mohla být způsobena **jiné oběti**.

První pododstavec písm. b) tohoto odstavce se nepoužije na trestné činy uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a), b) a d) směrnice (EU) 2017/1371, jak byla provedena ve vnitrostátním právu.

4. Úřad může, se souhlasem příslušných vnitrostátních orgánů, vykonat své pravomoci ve vztahu k trestným činům uvedeným v článku 22 v případech, které by jinak byly vyloučeny na základě použití odst. 3 písm. b) tohoto článku, pokud se zdá, že **Úřad je ve výhodnějším postavení pro dané vyšetřování nebo trestní stíhání**.

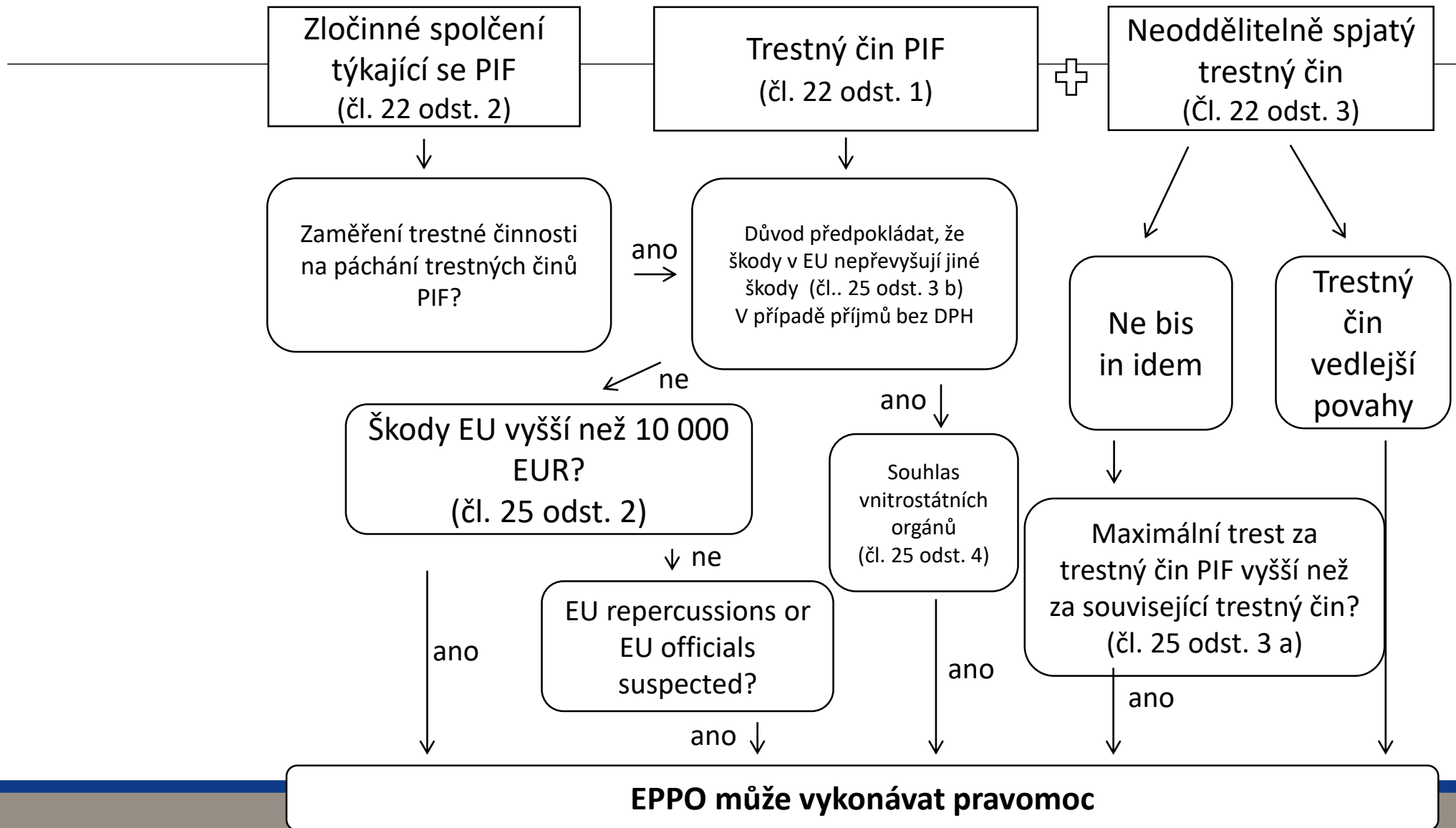
Věcná příslušnost IX – výjimky

Výjimky z výkonu pravomoci (čl. 25)

Drobné případy (škoda nižší než 10 000 EUR), pokud neexistují

- ✓ důsledky na úrovni Unie
- ✓ podezření na úředníky Unie
- **Neoddělitelně spjaté trestné činy**, srovnání sankcí, pokud nedošlo ke spáchání
 - ✓ trestného činu vedlejší povahy / trestného činu, který je nástrojem PIF
- **Škoda** způsobená finančním zájmům EU nepřevyšuje škodu způsobenou jiné oběti, ledaže by
 - ✓ docházelo k podvodům týkajících se výdajů (čl. 3/2/a a b PIF)
 - ✓ docházelo k přeshraničním podvodným režimům týkající se DPH (článek 3/2/d PIF)
 - ✓ V ostatních případech může EPPO se souhlasem příslušných vnitrostátních orgánů vykonávat svou pravomoc

Výkon věcné příslušnosti EPPO

Věcná příslušnost X – Neshody

Článek 25

6. Nedojde-li mezi Úřadem a vnitrostátními orgány pověřenými trestním stíháním ke shodě v otázce, zda trestné jednání spadá do působnosti čl. **22 odst. 2** nebo **3** nebo čl. **25 odst. 2** nebo **3**, **rozhodnou o příslušnosti k vyšetřování daného případu vnitrostátní orgány** příslušné k určení příslušnosti v případech trestního stíhání na vnitrostátní úrovni. Členské státy určí vnitrostátní orgán, který rozhodne o určení příslušnosti.

Věcná příslušnost XI – Neshody

- **Vnitrostátní orgány** řeší spory mezi EPPO a vnitrostátními orgány činnými v trestním řízení týkající se těchto otázek (čl. 25 odst. 6)
 - ✓ Organizovaného zločinu a zaměření činnosti (§ 22 odst. 2)
 - ✓ Neoddělitelně spjatých trestných činů včetně srovnání sankcí (§ 22 odst. 3, § 25 odst. 3/a)
 - ✓ drobných případů (čl. 25 odst. 2)
 - ✓ Srovnání škody způsobené EU a ostatním poškozeným (§ 25 odst. 3/b)
- **Vnitrostátní orgán** určený členským státem (např. generální prokurátor)
- **Členský stát nemá pravomoc rozhodnout**, zda se jedná o trestný čin (§ 22 odst. 1).

Místní a osobní příslušnost I

Článek 23

Úřad je příslušný pro trestné činy uvedené v článku 22, pokud tyto činy:

- a) byly **zcela nebo z části spáchány na území** jednoho či více členských států;
- b) byly spáchány **státním příslušníkem členského státu**, za předpokladu, že členský stát má příslušnost k těmto trestným činům, pokud byly spáchány mimo jeho území, nebo
- c) byly spáchány **mimo území** uvedená v písmenu a) osobou, na niž se v době spáchání trestného činu vztahoval **služební řád** nebo pracovní řád, za předpokladu, že je dána příslušnost členského státu k těmto trestným činům, pokud byly spáchány mimo jeho území.

Místní a osobní příslušnost II

Článek 23: Spáchané trestné činy

- **na území** jednoho nebo více členských států (zcela nebo zčásti)
- **státním příslušníkem členského státu**
 - ✓ za předpokladu, že členský stát má pravomoc rozhodovat o těchto trestných činech, pokud byly spáchány mimo jeho území, nebo
- **mimo území** členského státu, ale spáchané osobou, na kterou se vztahuje služební řád úředníků nebo pracovní řád
 - ✓ za předpokladu, že členský stát má pro tyto trestné činy pravomoc, pokud byly spáchány mimo jeho území.

Místní a osobní příslušnost III

Příklady:

- Podvodné vylákání finančních prostředků EU občanem země, která není členem EU
 - ✓ EPPO může vykonávat svou pravomoc
- V Maďarsku žijí Rakušan, který nesprávně využívá fondy EU
 - ✓ Rakousko = zúčastněný členský stát
 - ✓ Rakousko má soudní pravomoc nad svými občany v případě trestných činů spáchaných mimo jeho území
 - ✓ EPPO může vykonávat svou pravomoc

Informační kanály / ohlašovací povinnost

Článek 24

1. Orgány, instituce a jiné subjekty Unie a orgány členských států příslušné podle příslušného vnitrostátního práva ohlásí Úřadu **bez zbytečného odkladu** jakékoli trestné jednání, u něhož by mohl vykonat svou pravomoc v souladu s článkem 22 a čl. 25 odst. 2 a 3.
2. Pokud justiční nebo donucovací orgán členského státu **zahájí vyšetřování** v souvislosti s trestným činem, u něhož by Úřad mohl vykonat svou pravomoc v souladu s článkem 22 a čl. 25 odst. 2 a 3, nebo pokud kdykoli po zahájení vyšetřování příslušný justiční nebo donucovací orgán členského státu shledá, že se vyšetřování týká takového trestného činu, uvědomí o tom bez zbytečného odkladu Úřad, aby ten mohl rozhodnout, zda uplatní své evokační právo podle článku 27.
3. Pokud justiční nebo donucovací orgán členského státu zahájí vyšetřování v souvislosti s trestným činem, jak je vymezen v článku 22, a shledá, že by Úřad mohl v souladu s čl. 25 odst. 3 **nevykonat** svou pravomoc, **Úřad o tom uvědomí**.
4. Ohlášení musí obsahovat alespoň **popis skutečností**, včetně **posouzení škody**, která byla nebo by mohla být způsobena, **možné právní kvalifikace**, jakož i **veškeré dostupné informace** o potenciálních obětech, podezřelých a dalších dotčených osobách.
5. Úřad je v souladu s odstavci 1 a 2 tohoto článku informován i o případech, kdy **není možné posoudit, zda jsou splněna** kritéria stanovená v čl. 25 odst. 2.

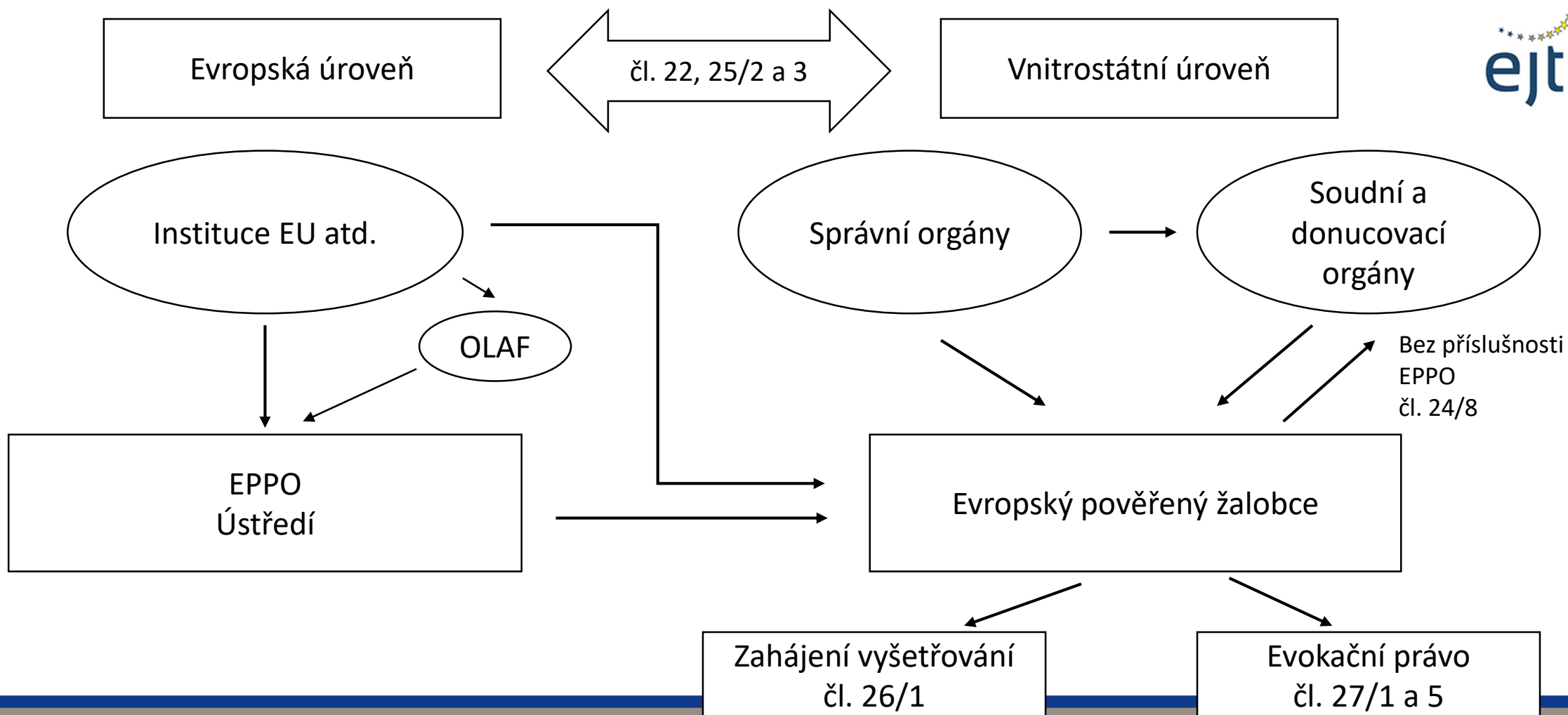
Informační kanály / ohlašovací povinnost

Článek 24

6. Informace poskytnuté Úřadu se zaznamenávají a ověřují v souladu s jeho **jednacím řádem**. Ověření posoudí, zda na základě informací poskytnutých v souladu s odstavci 1 a 2 existují důvody pro zahájení vyšetřování nebo uplatnění evokačního práva.
7. Pokud po ověření Úřad rozhodne, že **neexistují důvody pro zahájení vyšetřování** v souladu s článkem 26 nebo pro **uplatnění jeho evokačního práva** v souladu s článkem 27, odůvodnění se zaznamená v systému správy případů.

Úřad o tom **informuje orgán, který podal zprávu o trestném jednání** v souladu s odstavcem 1 nebo 2, oběti trestných činů, a stanoví-li tak vnitrostátní právní předpisy, i jiné osoby, které trestné jednání ohlásily.
8. Pokud se Úřad dozví, že mohl být spáchán **trestný čin mimo rozsah pravomoci Úřadu**, uvědomí o tom bez zbytečného odkladu příslušné vnitrostátní orgány a předá jim veškeré související důkazy.
9. V jednotlivých případech může Úřad požadovat další relevantní informace, které mají k dispozici orgány, instituce a jiné subjekty Unie a orgány členských států. Požadované informace se mohou týkat jiných porušení předpisů, která způsobila škodu finančním zájmům Unie, než jsou porušení spadající do pravomoci Úřadu v souladu s čl. 25 odst. 2.
10. Úřad může požadovat další informace s cílem umožnit kolegiu, aby v souladu s čl. 9 odst. 2 vydalo obecné pokyny k výkladu povinnosti informovat Úřad o případech spadajících do působnosti čl. 25 odst. 2.

Informační kanály (článek 24)

Ohlašovací povinnosti

- Bez zbytečného odkladu
- Bez ohledu na to, zda vnitrostátní orgán již zahájil vyšetřování, či nikoli
- I ve výjimečných případech podle čl. 25 odst. 3 nebo v případech, kdy není možné posoudit, zda jsou splněna kritéria uvedená v čl. 25 odst. 2.
- Minimální požadavky (čl. 24 odst. 4)
 - ✓ popis skutkových okolností
 - ✓ posouzení škody, která vznikla nebo může vzniknout
 - ✓ možná právní kvalifikace
 - ✓ informace o možných obětech, podezřelých a dalších zúčastněných osobách

Evokační právo I

Článek 27:

1. Po obdržení všech relevantních informací v souladu s čl. 24 odst. 2 **rozhodne** Úřad co nejdříve a nejpozději **pět dnů** po tomto obdržení, **zda uplatní své evokační právo**, a o svém rozhodnutí uvědomí vnitrostátní orgány. Evropský nejvyšší žalobce může v konkrétním případě přijmout odůvodněné rozhodnutí prodloužit uvedenou lhůtu nejdéle o **pět dnů** a v takovém případě o tom uvědomí vnitrostátní orgány.
2. **Během lhůt** uvedených v odstavci 1 nesmějí vnitrostátní orgány přijmout žádné rozhodnutí podle vnitrostátního práva, které může mít za následek, že by Úřad nemohl uplatnit své evokační právo.
3. Vnitrostátní orgány přijmou v souladu s vnitrostátním právem **jakékoli naléhavé opatření** nezbytné k tomu, aby zajistily účinné vyšetřování a trestní stíhání.
4. Pokud se Úřad jinými prostředky, než jsou informace uvedené v čl. 24 odst. 2, dozví o tom, že vyšetřování v souvislosti s trestným činem, pro který by mohl být příslušný, již vykonávají příslušné orgány členského státu, uvědomí neprodleně tyto orgány. **Poté, co byl řádně informován v souladu s čl. 24 odst. 2**, rozhodne Úřad o tom, zda uplatní své evokační právo. Toto rozhodnutí přijme ve lhůtách stanovených v odstavci 1 tohoto článku.
5. Je-li to vhodné, konzultuje Úřad příslušné orgány dotčeného členského státu dříve, než rozhodne, zda uplatní své evokační právo.
6. Pokud Úřad uplatní své evokační právo, předají příslušné orgány členských států spis Úřadu a zdrží se provádění dalších vyšetřovacích úkonů týkajících se téhož trestného činu.

Evokační právo II

Článek 27:

6. Evokační právo stanovené v tomto článku může **uplatnit evropský pověřený žalobce** z kteréhokoli členského státu, jehož příslušné orgány zahájily vyšetřování v souvislosti s trestným činem, který spadá do působnosti článků 22 a 2.
Pokud evropský pověřený žalobce, který obdržel informace v souladu s čl. 24 odst. 2, zvažuje, že evokační právo neuplatní, **uvědomí o tom příslušnou stálou komoru prostřednictvím evropského žalobce** ze svého členského státu s cílem umožnit stále komoře rozhodnout v souladu s čl. 10 odst. 4.
7. Pokud se Úřad zdržel výkonu své pravomoci, **uvědomí** o tom bez zbytečného odkladu **příslušné vnitrostátní orgány**. Příslušné vnitrostátní orgány informují Úřad kdykoli v průběhu řízení o jakýchkoli nových skutečnostech, které by mohly Úřadu poskytnout důvody, aby přehodnotil své předchozí rozhodnutí nevykonat svou pravomoc.
Úřad může uplatnit své evokační právo po obdržení těchto informací za předpokladu, že vnitrostátní vyšetřování nebylo dosud dokončeno a že soudu nebyla podána obžaloba. Toto rozhodnutí přijme ve lhůtě stanovené v odstavci 1.
8. Pokud se v souvislosti s trestnými činy, které způsobily nebo by mohly způsobit škodu finančním zájmům Unie v hodnotě nižší než 100 000 EUR, kolegium domnívá, že vzhledem ke stupni závažnosti trestného činu nebo složitosti řízení v konkrétním případě není třeba, aby byl daný případ vyšetřován nebo trestně stíhán na úrovni Unie, **vydá** v souladu s čl. 9 odst. 2 **obecné pokyny umožňující evropským pověřeným žalobcům** nezávisle a bez zbytečného odkladu rozhodnout, že daný případ prostřednictvím evokace nepřevezmou.
Pokyny za pomoci jasných kritérií dostatečně podrobně vymezí okolnosti, na které se vztahují, se zvláštním ohledem na povahu trestného činu, naléhavost situace a závazek příslušných vnitrostátních orgánů přijmout všechna nezbytná opatření s cílem plně nahradit škodu způsobenou finančním zájmům Unie.
9. S cílem zajistit soudržné uplatňování pokynů informuje evropský pověřený žalobce příslušnou stálou komoru o každém rozhodnutí přijatém v souladu s odstavcem 8 a každá stálá komora podá každoročně zprávu kolegiu o uplatňování pokynů.

Evokační právo III

- Rozhodnutí o převzetí případu ze strany pověřeného evropského žalobce
- Nejpozději do 5 dnů od obdržení informací podle čl. 24 odst. 2 (10 dnů po rozhodnutí evropského nejvyššího žalobce).
- Rozhodnutí o neuplatnění evokačního práva
 - ✓ informuje se o něm stálá komora, která je oprávněna požadovat, aby pověřený evropský žalobce rozhodl jinak
 - ✓ obecné pokyny vydává kolegium, pokud je škoda nižší než 100 000 EUR